T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/2186
KARAR NO : 2025/890

DAVACI :
VEKİLİ : AV. GONCA SAMANCI-UETS

DAVALI : 1- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI-UETS
2- VALİLİĞ-UETS
VEKİLİ : AV. -Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Öğretmenliği mezunu olan davacı tarafından, davalı Milli Eğitim Bakanlığı'nın gerçekleştirdiği 2024 yılı Sözleşmeli Öğretmen İstihdamı kapsamında davalı idare tarafından belirlenen komisyonlarca gerçekleştirilen sözlü sınavda 81 puan verilmesine ilişkin işleme yapılan itirazın reddine dair tarihli sayılı Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü işlemi ile buna dayanılarak sözleşmeli öğretmen olarak atanmamasına(başarısız sayılmasına) ilişkin işlemin; hukuka aykırı olduğu, objektif değerlendirme yapılmadığı iddia edilerek iptali istenilmektedir.

DAVALI İDARELER SAVUNMA ÖZETİ : Sözlü sınavın, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte olduğu, sözlü sınavın; bilgi ve liyakat ölçmek, adayın mesleğe uygunluğu ve kültürel birikime, iletişim becerisine, öz güvene ve temsil yeteneğine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yapıldığı, ülke genelinde birliktelik sağlanabilmesi için puanlama anahtarları oluşturulduğu, komisyon üyelerinin ve adayların kimlik bilgileri gizli tutularak hangi komisyonda bulunacakları açıklanmadığı, adaylara bir kod verildiği ve görüşmelerin bu kod üzerinden gerçekleştiği, soruların sözlü sınav öncesinde hazırlandığı, adaylara soruların elektronik kura ile sorulduğu, adayların sorulara sözlü olarak cevap verdikleri, sonrasında vermiş oldukları cevapları soru-cevap kağıdına kendi el yazıları ile yazarak imzaladıkları, sözlü sınav sürecinin kamera ile kayıt altına alındığı, her bir komisyon üyesince davacının sorulara vermiş olduğu cevapların ayrı ayrı form oluşturularak ayrı ayrı değerlendirildiği, komisyon üyelerinin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak sözlü sınav başarı puanının hesaplandığı, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 13. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

03.08.2016 tarih ve 29790 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmeliğin **"Sözlü sınav komisyonunun oluşumu" başlıklı 9.maddesinde; "(1) (Değişik:RG-27/10/2017- 30223)** Sözlü sınav komisyonu; Bakan veya görevlendireceği birim amiri tarafından Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında şube müdürü ve üstü unvanlı kadrolarda görev yapan personel arasından belirlenen bir başkan, iki asıl ve ihtiyaç duyulduğunda değerlendirilmek üzere iki yedek üyeden oluşur. Yedek üyeler, sınav merkezlerinde oluşturulan yedek üye havuzundan görevlendirilir. İhtiyaç duyulması halinde üyelerden biri, Bakanlıkça, öğretmen adayı yetiştiren yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri arasından belirlenebilir.

(2) Sözlü sınav komisyonu, üye tam sayısı ile toplanır. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya Komisyon başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Başarı puanı, her üyenin verdiği puanın aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır.

(3) Gerek görülmesi hâlinde aynı usulle birden fazla sözlü sınav komisyonu kurulabilir.

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/2186
KARAR NO : 2025/890

(4) Sözlü sınav komisyonu başkan ve üyeleri, boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının katıldığı sözlü sınavlarda görev alamaz.

(5) Bakanlıkça, sözlü sınav merkezlerinde oluşturulan sözlü sınav komisyonlarının koordinasyonlarını sağlamak üzere Bakanlık merkez teşkilatı yöneticileri arasından görevlendirme yapılabilir.

(6) Sözlü sınav komisyonunun sekretarya işlemleri, sınav merkezlerinin bulunduğu il millî eğitim müdürlüklerince yürütülür."hükmü,

"Sözlü sınav komisyonunun görevleri" başlıklı 10.maddesinde; " (1) Sözlü sınav komisyonunun görevleri şunlardır:a) Sözlü sınavları, 11 inci maddede belirtilen konulardan Bakanlıkça hazırlanan ve sınav merkezlerine gönderilen sorular üzerinden yapmak ve değerlendirmek.b) Sözlü sınava ilişkin itirazları sonuçlandırmak.c) Sözlü sınava ilişkin diğer iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak."hükmü, "**Sözlü sınav konuları ve ağırlıkları"başlıklı 11.maddesinde;** "

(Değişik:RG-24/3/2018-30370) (1) Sözlü sınav konuları ve ağırlıkları şunlardır:

a) Eğitim bilimleri ve genel kültür: %20,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü: %20,

c) İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti: %20,

ç) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı: %20,

d) Topluluk önünde temsil yeteneği ve eğitimcilik nitelikleri: %20."hükmü,

"**Sözlü sınav"başlıklı 12.maddesinde;** " (1) KPSS sonucunda her alan için oluşan puan sıralamasına göre en yüksek puan alandan başlamak üzere, alanlar için belirlenen kontenjan sayısının üç katı aday sözlü sınava çağrılır. Son sıradaki adayla aynı puana sahip olan adaylar da sözlü sınava çağrılır.(2) Sözlü sınav, Bakanlıkça sözlü sınav komisyonu oluşturulması öngörülen sözlü sınav merkezlerinde yapılır.(3) Sözlü sınava girmek isteyenler, tercihleri de dikkate alınarak belirlenen sözlü sınav merkezlerinden birinde sözlü sınava alınır.(4) Sözleşmeli öğretmenliğe atama için yapılacak sözlü sınava katılmaya hak kazanan adaylar, sözlü sınav komisyonunca yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Sözlü sınavda 60 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır ve sözleşmeli öğretmenliğe atanmak üzere tercih yapma hakkına sahip olur.(Ek:RG-14/5/2024-32546) sözlü sınav başarı puanı KPSS puanının %50'si ile sözlü sınavdan alınan puanın %50'si alınarak belirlenir" hükmü, **"Sözlü sınav sonuçlarının ilanı ve itiraz"başlıklı 13.maddesinde;** "1) Sözlü sınav sonuçları, tüm sınavların tamamlanmasını takiben duyuruda belirtilen süre içinde Bakanlıkça ilan edilir.(2) Sözlü sınav sonuçlarına, sonuçların açıklanmasını takiben duyuruda belirtilen süre içinde sınava girilen sınav merkezinin bulunduğu il millî eğitim müdürlüğüne itiraz edilebilir. Bu itirazlar sözlü sınav komisyonunca incelenerek oy çokluğu ile karara bağlanır. İtiraz sonuçları, ilgili il millî eğitim müdürlüklerince itiraz sahiplerine duyurulur."hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen 2024 yılı Sözleşmeli Öğretmen İstihdamı kapsamında 2023 yılı Kamu Personel Seçme Sınavı A Grubu ve Öğretmenlik Sınavından alanında 80,21 puan aldığı, 09/07/2024 tarihinde [redacted] Lisesi'nde yapılan sözlü sınavda [redacted] alanından 81 puan verildiği, bu işleme yapmış olduğu itiraz başvurusunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Sözlü sınavda başarısız sayılma işleminin, diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden yargısal denetiminin yapılması esastır. İdari işlemin yetki, şekil gibi salt usule ilişkin unsurları ile sınırlı olarak yapılacak bir yargısal denetim, hukuk devleti ilkesinin sağladığı güvenceyi temin etmeyecektir.

Bu itibarla, davacının girdiği sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca sınavda sorulacak

soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi, böylece sözlü sınavın nesnel olarak yapılması ve yargısal denetimin tüm unsurlarıyla gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Bunun yanında, kamu görevlerine alımda denetime elverişli ve nesnel ölçütlerin belirlenmesi, hukuk devleti ilkesinin gereklerinden olmakla birlikte, sözlü sınavlarda İdarenin takdir hakkının da önemli ölçüde kullanıldığı dikkate alındığında; bu tarz sınavlar yönünden yapılacak hukuka uygunluk denetimlerinde, idarenin takdir hakkını ortadan kaldıracak şekilde yargı kararı verilmesinden kaçınılması da yine hukuk devleti ilkesinin bir gereği olup, bu durum Anayasanın 125. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen; yargı yetkisinin, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamayacağı; yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idarî eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemeyeceği yolundaki hükmün de zorunlu bir sonucudur.

Olayda; davacının sözleşmeli öğretmen istihdamına ilişkin olarak 09/07/2024 tarihinde yapılan sözlü sınava katıldığı, sınavda davacıya 3 adet soru yöneltildiği, bahse konu soruların ve davacının sözlü sınav sorularına vermiş olduğu cevapların davacı tarafından kendi el yazısı ile yazılmış olduğu tutanağın davacı tarafından imzalandığı, sorulan soruya verilen cevapların değerlendirilmesine ilişkin olarak, yukarıda yer verilen yönetmelik hükmü uyarınca eğitim bilimleri ve genel kültür, bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, iletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, topluluk önünde temsil yeteneği ve eğitimcilik nitelikleri olarak 5 ayrı başlık halinde düzenlenmiş olan değerlendirme kriterleri yönünden davacıya komisyon başkan ve üyeleri tarafından 81, 81 ve 81 puan verilerek ayrı ayrı tutanak altına alındığı ve her bir komisyon üyesi tarafından ilgili tutanağın imzalandığı, bahse konu puanların aritmetik ortalamalarının alınması sonucunda ise davacının sözlü sınav puanın **"81"**olarak tespit edildiği ve verilen puanlar ile puanların aritmetik ortalaması sonucu davacının sözlü sınav sonucunda aldığı puanın tutanak altına alınarak, tutanağın komisyon başkanı ve üyeler tarafından imzalandığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin olayla birlikte değerlendirilmesinden, anılan yönetmelik hükümleri doğrultusunda Bakanlık oluru ile teşekkül etmiş olan sınav komisyonu tarafından sözlü sınavın yapıldığı, sınavda önceden hazırlandığı anlaşılan soruların davacıya sorulduğu, sorulan soruların yer aldığı tutanağın davacı tarafından imzalandığı, soruya verilen cevapların komisyon üyeleri tarafından değerlendirildiği ve değerlendirmeye ilişkin olarak, davacıya hangi komisyon üyesinin hangi notu takdir ettiği hususunun tutanakta yer aldığı; uyuşmazlıkta, davacı hakkında düzenlenen sözlü sınav puan değerlendirme formu incelendiğinde, bir başkan ve iki üyeden oluşan sınav komisyonu tarafından 20 puan üzerinden beş ayrı kritere göre değerlendirme yapıldığı, her bir komisyon üyesi tarafından eğitim bilimleri ve genel kültür bilgisine 10 puan, bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü kriterine 18 puan, iletişim becerileri, öz güveni, ikna kabiliyeti kriterine 18 puan, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı kriterine 18 puan, topluluk önünde temsil yeteneği ve eğitimcilik nitelikleri kriterine 17 puan olmak üzere toplamda 81 puan takdir edildiği, beş ayrı kritere göre değerlendirme yapılırken alt kriterler yönünden de üç komisyon üyesi tarafından yeknesak puanlandırma yapıldığı, başka bir deyişle davacı hakkında her bir komisyon üyesi tarafından ayrı ayrı değerlendirme yapıldığı, ancak her bir değerlendirme kriteri ve kriterler içerisindeki alt kriterlerin hemen hemen hepsi için her bir komisyon üyesi tarafından aynı puanın verildiği anlaşılmaktadır.

Davacı hakkında her bir kriter yönünden yapılan değerlendirmede bütün komisyon üyeleri tarafından ayrı ayrı değerlendirme yapılmasına rağmen bütün kriterler ve alt kriterlerin hemen hemen hepsi için komisyon üyelerinin aynı puanı takdir etmesinin hayatın olağan akışına aykırı olduğu, bu nedenle takdir yetkisinin objektif kullanılmadığı anlaşıldığından, dava konusu davacıya sözlü sınavda 81 puan verilmesine ilişkin işleme yapılan itirazın reddine dair tarihli sayılı

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/2186
KARAR NO : 2025/890

Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü işlemi ile buna dayanılarak sözleşmeli öğretmen olarak atanmamasına(başarısız sayılmasına) ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan Mahkememizin bu kararı davacının sözlü sınavda başarılı sayılması gerektiği anlamına gelmemekte olup; davalı idarece usulüne uygun olarak yapılacak sözlü sınav kapsamında davacının başarı durumunun tekrar değerlendirileceği açıktır

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin **iptaline,** aşağıda dökümü yapılan 3.354,60-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 18.000,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin önceden talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere 21/05/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Üye Üye

YARGILAMA GİDERLERİ	:	
Başvurma Harcı	:	427,60 TL
Karar Harcı	:	427,60 TL
Y.D. Harcı	:	704,50 TL
Y.D İtiraz Harcı	:	1.683,10 TL
Vekalet Harcı	:	60,80 TL
Posta Gideri	:	151,00 TL
TOPLAM	:	3.354,60 TL